

Grundläggande granskning Regionala utvecklingsnämnden

Region Norrbotten
Mars 2022

pwc

Carl-Gustaf Folkeson
Michaela Nyman
Kristian Damlin

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har regionala utvecklingsnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys, avstämning med regional utvecklingsdirektör samt hearing med regionala utvecklingsnämnden. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021.

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Regionala utvecklingsnämnden antog verksamhetsplan 2021-2023 vid sammanträde 2020-12-01 §130.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan 2021-2023 anger budget för år 2021. Budget uppgår till 311, 9 mnkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden arbetar efter tre (av 5) strategiska mål utifrån regionens övergripande perspektiv <i>samhälle, medborgare och verksamhet.</i>
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden arbetar efter ett strategiskt mål utifrån regionens övergripande perspektiv <i>ekonomi.</i>
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till respektive strategiskt mål finns ett flertal framgångsfaktorer med tillhörande styrmått som är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Direktiv finns för rapportering av verksamhet och ekonomi till nämnden genom <i>Regionala utvecklingsnämndens delegationsordning, Plan för uppföljning av regionala utvecklingsnämndens plan, Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning</i> samt <i>Regionala utvecklingsnämndens reglemente.</i>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Måluppfyllelse och resultat följs upp i delårs- och årsrapporter.
	c) Vditar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapport per augusti 2021 bedömer nämnden delvis nå mål för verksamheten. Nämnden fattar beslut för verksamheten löpande under året, men vi kan inte se att styrelsen fattat tydliga beslut utifrån måluppfyllelsen i t ex delårsrapporter. I årsredovisningen är måluppfyllelsen densamma som vid delåret, dock har måluppfyllelsen för en del styrmått förbättrats, och en del försämrats.
	d) Vditar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	I delårsrapport per augusti 2021 redovisar nämnden ett överskott om 13 mnkr med anledning av pandemin. För helåret prognostiseras ett underskott om 8,7 mnkr vilket till stora delar härleds till Länsstrafikens biljettintäktsbortfall. Nämnden bedöms i delårsrapporten delvis nå mål för ekonomin. Av årsrapporten redovisas måluppfyllelsen för det ekonomiska målet som delvis uppfyllt. Vi kan delvis verifiera att nämnden vidtagit åtgärder för att nå mål för ekonomin, bl a genom redovisning av uppdrag om kostnadseffektivisering.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Enligt årsredovisning 2021 bedöms verksamhetsmålen som delvis uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Enligt årsredovisning 2021 redovisar nämnden en negativ budgetavvikelse om -3 mnkr (budget 311,9 mnkr). Nämnden bedöms delvis nå mål för ekonomin.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Nämnden har upprättat riskanalyser enligt direktiv.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Riskanalyser enligt direktiv finns dokumenterade.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Plan för intern kontroll har tagits fram enligt direktiv.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Regionala utvecklingsnämnden antog plan för intern kontroll vid sammanträde 2020-12-01 §131.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Gul	Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan för 2021 omfattar kontrollmoment utifrån riskanalys för Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik. Planen omfattar inte kontrollmoment utifrån riskanalys för de strategiska målen, trots att risker identifierats.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	Det finns direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Nämnden har vid sitt sammanträde 2022-02-02 §7 behandlat uppföljning av internkontrollplan 2021.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Rapporteringen omfattar resultat och analys för antagna kontrollmoment.
	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Vid behandling av uppföljning internkontrollplan 2021 beslutade nämnden att godkänna planerade åtgärder. Utifrån revisionens granskning avseende <i>Kulturplanens och kulturstödets styrning och kontroll</i> , behandlad i nämnden 2021-12-07, fattade nämnden beslut om att godkänna vidtagna och pågående redovisade åtgärder av regionala utvecklingsdirektören och att en delrapportering av vidtagna åtgärder ska ske under våren 2022.
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grå	Kontrollmålet kan inte bedömas då vi inte har identifierat direktiv för rapportering av intern kontroll till fullmäktige.

Granskningsiakttagelser

Verksamhetsplan och Budget

1-2. Verksamhetsplan och Budget

a) Har nämnden antagit en plan och budget för sin verksamhet?

Iakttagelser

Regionala utvecklingsnämnden har antagit en verksamhetsplan för år 2021 som utgår från regionens strategiska plan 2021-2023 samt med det regionala utvecklingsansvaret och den regionala kulturverksamheten. Verksamhetsplanen tydliggör nämndens uppdrag och framgångsfaktorer som ska bidra till att regionens övergripande strategiska mål uppnås. Nämnden har i sin verksamhetsplan antagit budget fördelat på verksamheterna kultur, infrastruktur och näringslivsutveckling. I budgetramen ingår en tillfällig budget på 2,9 miljoner kronor kopplat till infrastrukturuområdet.

Regionala utvecklingsnämnden har av regionfullmäktige tilldelats särskilda uppdrag vilka framgår i nämndens verksamhetsplan; 1) fortsätta 2020 års påbörjade omställning för en ekonomi i balans, 2) säkerställa tillgången till ökad beredskap för framtida kriser, 3) arbeta för ett nytt samverkansavtal eller skatteväxling avseende kollektivtrafiken, samt 4) tydliggöra inriktning för det internationella arbetet.

För uppdraget om att effektivisera verksamheten för att minska kostnaderna görs en ramminskning med 11,7 mnkr för år 2021. Effektiviseringarna påverkar samtliga verksamheter.

Bedömning

Revisionsfråga 1 och 2 bedöms som uppfyllda. Regionala utvecklingsnämnden har antagit en verksamhetsplan och budget för sin verksamhet år 2021 som bedöms utgå från regionfullmäktiges uppdrag och direktiv.

Granskningsiakttagelser

Verksamhetsmål och ekonomiska mål

3. Mål

a-b) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet och ekonomi?

Iakttagelser

I Regionfullmäktiges strategiska plan 2021-2023 framgår strategiska mål inom fem olika perspektiv som berör styrelsens och nämnderna; *Samhälle, Medborgare, Verksamhet, Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi*. Det finns totalt sex strategiska mål inom perspektiven, där fyra mål berör Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsområde.

De strategiska målen för nämndens verksamhet är:

- Ett livskraftigt län (perspektiv samhälle)
- Trygg norrbottning med god livskvalitet (perspektiv medborgare)
- Behovsstyrd regional utveckling i samverkan (perspektiv verksamhet)

Medarbetarperspektivet inkluderar inte något ansvar för RUN, enligt den strategiska planen.

Det strategiska målet för nämndens ekonomi är:

- Långsiktigt hållbar ekonomi

Bedömning

Revisionsfråga 3a och 3b bedöms som uppfyllda. Bedömningen baseras på att regionala utvecklingsnämnden har upprättat mål för nämndens samlade verksamheter i enlighet med fullmäktiges direktiv.

Granskningsiakttagelser

Mätbara mål

c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?

Iakttagelser

Enligt regionala utvecklingsnämndens plan 2021-2023 används framgångsfaktorer och styrmått för bedömning av måluppfyllelse av de strategiska målen. Exempel på framgångsfaktor och styrmått framgår nedan:

Perspektiv	Strategiskt mål	Framgångsfaktor	Styrmått
Samhälle	Ett livskraftigt län	Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten	Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet (Ingångsvärde 14, Målvärde år 2021: Bibehålla)
Medborgare	Trygg norrbotning med god livskvalitet	Kommunikationer till, från och inom länet	Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan (Ingångsvärde saknas, Målvärde år 2021: Följa resandeutvecklingen)
Verksamhet	Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	Struktur för samverkan med andra aktörer	Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommuner inom våra områden (tex samverkansavtal). (Ingångsvärde saknas, Målvärde år 2021: Minst en satsning per kommun)
Ekonomi	Långsiktigt hållbar ekonomi	Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar	Budget hålls (Ingångsvärde: Underskott, Målvärde år 2021: Budget hålls)

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Bedömningen baseras på att det finns mätbara indikatorer kopplade till målen.

Granskningsiakttagelser

Rapportering och åtgärder

4. Rapportering och åtgärder

a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden? Iakttagelser

I underlaget *Regionala utvecklingsnämndens delegationsordning*, framgår att beslut som fattas med stöd av delegering ska dokumenteras och anmälas (återrapporteras) till nämnden så snart det är möjligt. I underlaget *Regionsstyrelsens ledning, styrning och uppföljning* (godkänd 2021-08-24), som omfattar både styrelsen och nämnderna framgår att de ansvarar för att löpande följa upp sin ekonomi, verksamhet och de fastställda målen för året.

Enligt *Reglemente för regionala utvecklingsnämnden 2021*, fastställt av regionfullmäktige 2021-04-14 §25, ska nämnden ha uppsikt över regional verksamhet som bedrivs i region- och kommunägda företag, stiftelser och kommunalförbund. Den uppsikt över bolag som regionala utvecklingsnämnden ålagts i sitt reglemente innebär att nämnden innehar ett praktiskt, beredande ansvar. Nämnden ska granska den verksamhet som bolagen bedrivit under föregående kalenderår och därefter lämna förslag till styrelsen som har att fatta beslut om den verksamhet som bolagen bedrivit har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Regionala utvecklingsnämnden har, 2021-01-26 §6, antagit *Plan för uppföljning av regionala utvecklingsnämndens plan*. Planen reglerar när uppföljning av planen ska ske till nämnden, vilket sker genom delårs- och årsrapport.

Vid hearing med nämnden beskrivs av flertalet ledamöter upplevelser att det underlag som kommer till nämnden generellt är bra, men att information och uppföljning kring resultatet av genomförda insatser kan stärkas. Detta beskrivs särskilt viktigt inför beslut om att bevilja exempelvis ytterligare projektmedel. Det lyfts även att den information som lämnas i underlagen kan förenklas med ökat fokus på resultat, samt att handlingarna inför nämnden har kommit sent vilket uppges påverka ledamöternas möjlighet att sätta sig in i de olika ärendena som ska behandlas vid sammanträdet och utmynna i eventuella beslut.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Bedömningen baseras på att det finns en instruktion för verksamhetens rapportering till nämnden. Vi ser det dock som problematiskt att nämndens ledamöter upplever att de vid tillfällen inte fått handlingar i tillräckligt god tid för att ha möjlighet att sätta sig in i de ärenden som eventuellt ska utmynna i beslut. Vi konstaterar att problematiken även uppmärksammades i 2020 års grundläggande granskning av nämnden.

Granskningsiakttagelser

Rapportering och åtgärder

4. Rapportering och åtgärder

b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?

lakttagelser

Rapporteringen vid delårsrapport per april & augusti innehåller måluppfyllelse av de strategiska målen samt nämnden ekonomiska resultat under perioden (jan-apr, jan-aug). Vidare har nämnden vid sammanträde 2021-06-02 §72 behandlat uppsikt över hel- och delägda bolag. Nämnden beslutade att rekommendera styrelsen att samtliga granskade bolag bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfyllt. Bedömningen baseras på att måluppfyllelse/resultat följs upp vid delårs- och årsrapporter.

Granskningsiakttagelser

Rapportering och åtgärder

4. Rapportering och åtgärder

c) **Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?** Iakttagelser

Regionala utvecklingsnämnden har följt upp måluppfyllelse för de strategiska målen i samband med delårsrapport i juni och oktober 2021. Sammantaget bedöms de strategiska målen för verksamheten som delvis uppfyllda under året. Bedömningen är även att flera av målen kommer att vara uppnådda vid årets slut om planerade aktiviteter genomförs enligt plan. Utifrån rapporteringen i delårsrapport har nämnden inte beslutat om åtgärder för att nå ökad måluppfyllelse för verksamheten, samtidigt beskrivs aktiviteter under respektive strategiskt mål i delårsrapporten.

Regionala utvecklingsnämnden har löpande under året beslutat/föreslagit regionstyrelsen om olika satsningar under året. Vi kan dock inte verifiera i vilken mån det bidragit till ökad måluppfyllelse för verksamheten.

Nämnden har även fattat beslut om åtgärder kopplat till framtagandet av ny kulturplan, beslutat om olika uppdrag till regionala utvecklingsdirektören samt beslutat om åtgärder utifrån resultat/rekommendationer från revisionsrapporter som genomförts under året.

I årsredovisningen 2021 redovisas samtliga verksamhetsmässiga mål som delvis uppfyllda. Måluppfyllelsen för en del av nämndens styrmått har förbättrats och en del försämrats. En försämrad måluppfyllelse per helår redovisas gällande barn och ungas delaktighet i samhällets utveckling, där regionen under 2022 har som ambition att se över arbetet med ungas delaktighet och arbeta fram nya former för dialoger.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på att vi kan se att nämnden fattar beslut för verksamheten, men vi kan inte se att nämnden fattat tydliga beslut utifrån måluppfyllelsen i t ex delårsrapporter.

Granskningsiakttagelser

Rapportering och åtgärder

4. Rapportering och åtgärder

d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin? Iakttagelser

Regionala utvecklingsnämnden har följt upp måluppfyllelse för det strategiska målet i samband med delårsrapporter. Måluppfyllelse för målet om långsiktigt hållbar ekonomi har under året bedömts som delvis uppfyllt. Av årsrapporten redovisas måluppfyllelsen för det ekonomiska målet som delvis uppfyllt.

För helåret prognostiserades per august 2021 ett underskott om 8,7 mnkr. Regionens andel i Länstrafikens underskott prognostiserades i augusti 2021 uppgå till 18,8 mnkr. Vidare framgick att osäkerhet kring att Länstrafikens ekonomiska resultat var fortsatt starkt kopplat till coronapandemins framfart resterande del av året samt huruvida de erhåller statlig ersättning för förlorade biljettintäkter. Utifrån rapporteringen i delårsrapporter saknas tydliga beslut om åtgärder för att nå målen för ekonomin.

Av protokollgranskning kan ses att nämnden i juni 2021 (§66) behandlat hantering av underskott i kollektivtrafiken 2020 och föreslagit regionsstyrelsen att rekommendera regionfullmäktige om beslut hänförligt till kollektivtrafiken för år 2021. Vidare framgår från protokollet (§75) att nämnden under 2020 har föreslagit regionfullmäktige att se över organisationen av kollektivtrafiken. Utfall av regionfullmäktiges beslut förväntades inte ge något ekonomiskt resultat under 2021.

Regionala utvecklingsnämnden har i och med regionfullmäktiges beslut om omställning för ekonomi i balans genomfört planerade kostnadsminskningar under året. Regionala utvecklingsdirektören har i april 2021 informerat nämnden om den nya organisationen och de förändringar som omställningen innebär för nämndens olika verksamhetsområden. För 2021 har omställningen inneburit minskade bidrag till kollektivtrafik, kultur och näringsliv.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på att vi delvis kan se att nämnden vidtagit åtgärder för att nå mål för ekonomin.

Granskningsiakttagelser

Måluppfyllelse

5. Måluppfyllelse

5 a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?

Iakttagelser

I årsredovisningen bedöms de strategiska målen delvis nås inom de tre perspektiven (samhälle, verksamhet och medborgare).

Sammanfattningsvis framgår av årsredovisningen följande bedömning för regionstyrelsens olika framgångsfaktorer:

- Strategiskt mål: Ett livskraftigt län (perspektiv samhälle)
 - uppfyllt: 6
 - delvis uppfyllt: 8
- Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god livskvalitet (perspektiv medborgare)
 - uppfyllt: 6
 - delvis uppfyllt: 4
 - ej uppfyllt: 2
- Strategiskt mål: God nära och samordnad vård (perspektiv verksamhet)
 - uppfyllt: 2
 - delvis uppfyllt: 5
 - ej uppfyllt: 1

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på att regionstyrelsen enligt årsredovisning delvis når mål för verksamheten.

Granskningsiakttagelser

Måluppfyllelse

5. Måluppfyllelse

5 b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?

Iakttagelser

Enligt årsredovisningen redovisar nämnden ett budgetunderskott om - 3 mnkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse under 1 procent av totalt driftsbudgetram.

Under året har Region Norrbotten fått en tillfällig förstärkning på 6,7 miljoner kronor av Statens kulturråd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för de regionala kulturverksamheterna. För helåret redovisas att kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar. Staten har också gått in med särskilt riktade medel till kollektivtrafiken. Länstrafiken i Norrbotten ansökte om 19 miljoner kronor för perioden och beviljades 12,1 miljoner kronor. För helåret redovisar kollektivtrafiken ett underskott om -9,6 mnkr.

Nämnden når delvis det strategiska målet om långsiktig hållbar ekonomi. Sammanfattningsvis framgår av årsredovisningen följande bedömning för regionstyrelsens olika framgångsfaktorer inom de strategiska målet:

- uppfyllt: 2
- delvis uppfyllt: 5
- ej uppfyllt: 1

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på att regionstyrelsen enligt årsredovisning redovisar ett mindre budgetunderskott samt att nämnden delvis når mål för ekonomin.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll

6. Riskanalys

a) Har riskanalys utförts i enlighet med direktiv?

Iakttagelser

Av *Regel för intern kontroll*, fastställd av regionstyrelsen 2020-11-11 §197, framgår att en internkontrollplan ska sammanställas för såväl styrelse och nämnder utifrån genomförd riskanalys. Enligt dokumentet ska riskanalysen utföras inom områdena *Strategiska mål* och *Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik*. Avseende de strategiska målen ska det i samband med att styrelsen respektive nämndernas plan tas fram göras en analys avseende hur stor risken är att de strategiska målen inte uppnås. Regionala utvecklingsnämnden har upprättat en riskbedömning för de strategiska målen enligt direktiv.

För området *Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik* ska en riskinventering och riskbedömning göras. Regionens arbete med intern kontroll stödjer sig på COSO-modellen som ramverk för intern styrning och kontroll. Inför 2021 har en ny mall för riskinventering tagits fram. I arbetet med riskanalys ska hänsyn till efterlevnad av lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten, verkställighet av beslut, etik, korruption och oegentligheter samt IT-system beaktas. Nämnden har upprättat en riskinventering för år 2021, som utgår från övergripande mall.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Bedömningen baseras på att nämnden genomfört riskanalys enligt direktiv.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll

6. Riskanalys

b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?

Iakttagelser

En dokumenterad riskbedömning är upprättad för de strategiska målen. I underlaget *Regionala utvecklingsnämndens plan 2021-2023, riskbedömning* framgår risknivå för de strategiska målen. Riskbedömningen är gjord av regionstyrelsens framgångsfaktorer för att nå regionfullmäktiges mål utifrån en riskmatris där värden 1-8 inte kräver särskild åtgärd och värde 9-16 kräver åtgärder för att minimera riskerna.

För området Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik har nämnden upprättat en dokumenterad riskinventering och riskbedömning.

Vid avstämning med tjänsteorganisationen framgår att det år 2020 har genomförts en större riskinventering vilket ligger till grund för nämndens internkontrollplan år 2021 och 2022. En ny riskinventering är aktuell för år 2022.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfyllt. Det finns dokumenterade riskanalyser för de strategiska målen samt området Lagar, riktlinjer, rapportering, verkställighet och etik.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll

7. Plan för intern kontroll

a) Har plan upprättats i enlighet med direktiv? Iakttagelser

Enligt *Regler för intern kontroll* ska styrelsen respektive nämnderna årligen upprätta en internkontrollplan.

Internkontrollplanen ska innehålla kontrollmoment inom områdena *Strategiska mål* samt *Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik*.

Utifrån riskbedömningen av de strategiska målen ska åtgärder, aktiviteter, uppdrag eller internkontrollmoment identifieras.

Utifrån riskbedömningen av *Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik* väljs kontrollmoment som läggs in i en internkontrollplan. Kontrollmomenten ska vara inom områdena:

- Efterlevnad av lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Verkställighet av beslut
- Etik, korruption och oegentligheter
- IT-system

Från *Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2021* framgår kontrollmoment för området *Lagar, riktlinjer, rapportering och verkställighet*. Av planen anges att inga kontrollmoment har identifierats utifrån riskanalysen av de strategiska målen.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfyllt. Bedömningen baseras på att det saknas direktiv för nämnden. Vi noterar att plan finns upprättad i enlighet med direktiv.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll

7. Plan för intern kontroll

b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?

Iakttagelser

Regionala utvecklingsnämnden antog plan för intern kontroll vid sammanträde 2020-12-01 §131.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Internkontrollplan är antagen.

c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?

Iakttagelser

Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan omfattar kontrollmoment för Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner, rapportering, verkställighet och etik. Planen omfattar inte några kontrollmoment kopplat till de strategiska målen, trots att riskanalysen identifierat ett flertal risker.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som delvis uppfylld. Nämndens internkontrollplan för 2021 bedöms inte beakta identifierade risker kopplat till de strategiska målen.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll forts.

8. Rapportering

a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av internkontroll till nämnden?

Iakttagelser

Av *Regler för internkontroll, 2020-11-11*, framgår att nämndernas internkontrollplaner ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året inom styrelsens/nämndens ansvarsområde. Uppföljningen av nämndernas utförda internkontrollmoment ska redovisats i respektive nämnd. Av *Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2021* framgår att kontrollmomenten kommer att granskas under 2021 och resultatet kommer återrapporteras till regionala utvecklingsnämnden i februari 2021.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Bedömningen baseras på att det finns direktiv för rapportering av internkontroll till nämnden.

b) Sker rapportering av internkontroll till nämnden enligt direktiv?

Iakttagelser

Nämnden har vid sitt sammanträde 2022-02-02 §7 behandlat uppföljning av internkontrollplan 2021.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Bedömningen baseras på att rapportering skett enligt gällande direktiv.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll forts.

8. Rapportering

c) Fokuserar rapportering av internkontroll på resultat och analys? Iakttagelser

Nämndens internkontrollplan omfattar två kontrollmoment; 1) Ändring av grunduppgifter för projektägare/företagare efter beslut i Nyps, vilken kontrolleras genom beställning av loggrapporter från Tillväxtverket samt 2) Kulturorganisationerna anger Region Norrbotten som finansjär i samband med sin marknadsföring, vilket kontrolleras genom avstämmning med organisationerna.

Enligt nämndens protokoll visar egenkontrollen att det inte förekommer några avvikelser vad gäller ändring av grunduppgifter för projektägare/företagare efter beslut. Under 2021 granskades utbetalningar av statliga projektstöd. Vid granskningen upptäcktes att systemet som listan hämtas ifrån inte läste upp PG betaladresser utan endast BG betaladresser och felet inrapporterades till Tillväxtverket. Därför gjordes en manuell kontroll av de utbetalningar som gått till PG betaladresser som visade att inga avvikelser fanns att rapportera. Behovet av beställning av en loggrapport från Tillväxtverket kvarstod därför inte.

Protokollet anger även att egenkontroll av om kulturorganisationen anger Region Norrbotten som finansjär i samband med sin marknadsföring var tillfredsställande. Tre avvikelser hittades bland 37 inhämtade underlag.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfylld. Bedömningen baseras på att nämndens rapportering bedöms omfatta resultat och analys.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll forts.

8. Rapportering

d) **Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?** Iakttagelser

I samband med att nämnden behandlade uppföljning av internkontrollplan 2021 framgår av nämndens protokoll beslut om att egenkontrollerna ska fortsätta enligt upparbetad rutin.

Revisionen har år även under 2021 genomfört en fördjupad granskning avseende *Kulturplanens och kulturstödens styrning och kontroll*, behandlad i nämnden 2021-12-07. Granskningen visade på brister kopplat till tillämpning och verkställande av kulturplanen samt avseende den interna kontrollen avseende hantering, uppföljning och rapportering för kulturplanen och kulturstöden. Nämnden beslutade vid sammanträdet att godkänna vidtagna och pågående redovisade åtgärder av regionala utvecklingsdirektören, bl a att ta fram en rutin under 2022 för den samlade processen för ansökning av kulturstöd och att säkerställa dokumenterade processer och rutiner för arbetet med kulturplanen. Nämnden beslutade även att en delrapportering av vidtagna åtgärder ska ske under våren 2022.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som uppfyllt. Bedömningen baseras på att nämnden har beslutat om att godkänna beskrivna och planerade åtgärder för den interna kontrollen, utifrån erhållen rapportering.

Granskningsiakttagelser

Intern kontroll forts.

8. Rapportering

e) Sker rapportering till fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?

Iakttagelser

I *Reglemente för regionstyrelsen*, 2021-06-28, framgår att regionstyrelsen två gånger per år ska redovisa hur de har fullgjort sitt uppdrag utifrån reglemente och finansbemyndigande. I styrelsens reglemente framgår under 3 § 10 p att styrelsen ansvarar för att se till att det finns en god intern kontroll och i ansvaret ligger att utforma regionövergripande regler och se till att gemensam planering sker. I 8 § 3 p framgår att styrelsen ska följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna. Däremot saknas det specifika direktiv för hur och när intern kontroll ska rapporteras till fullmäktige från nämnderna.

Bedömning

Kan ej bedömas då direktiv för rapportering av intern kontroll till fullmäktige saknas.

Övriga iakttagelser

Mötesunderlag

Mötesunderlag till nämndens sammanträden uppges av ledamöter i nämnden ha blivit bättre. Det kan fortfarande finnas tillfällen där handlingarna kommer för nära inpå nämndens sammanträden som påverkar möjligheten att sätta sig in i ärendena inför eventuella beslut. Det lyfts även ett behov av att korta ner och konkretisera den information som går till nämnden.

Covid-19 pandemin

Pandemin har påverkat nämndens verksamheter. Inom kultursektorn har evenemang inte kunnat genomföras på grund av nedstängningar och restriktioner. En positiv effekt av ökad digital medverkan uppges dock vara möjlighet att delta i möten på EU-nivå vilket inte uppges ha varit möjligt i samma utsträckning tidigare då möten ofta skett fysiskt. Samtidigt uppges digitala möten försvåra samverkan med andra aktörer i exempelvis näringslivet.

Pandemin har även påverkat kollektivtrafiken i form av minskade biljettintäkter.

Frågan om en ny organisation av kollektivtrafikmyndigheten (RKM) är vilande efter att regionen och kommunerna enats om att arbeta vidare med den befintliga organisationsformen och utveckla ledning och styrning av förbundet. En politisk styrgrupp med tre representanter från regionen respektive Norrbottens Kommuner har tillsatts och har möts löpande under året.

Personal har i stor utsträckning arbetat hemma under pandemin, vilket generellt upplevs ha fungerat bra.

Framtiden

Vid avstämning med regional utvecklingsdirektör uppges en utmaning framgent vara kompetensförsörjningen. Det uppges hänga ihop med inflyttning till länet. Det är en viktigt fråga för regionen att lyckas attrahera människor att flytta till länet, särskilt med hänsyn till många större pågående etableringar i Norrbotten.

Sammanfattning

Kontrollområde/ tjänst		Revisionsfrågor	Sammantagen bedömning Bas + Tillägg
Ändamålsenlighet	Bas	5a	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
	Bas	5b	Nämnden kan delvis verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll	Bas	1a 2a 3a 3b 3c 4a 4b 4c 4d	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i rimlig grad varit tillräcklig under år 2021.
	Tillägg	6a 6b 7a 7b 7c 8a 8b 8c 8d 8e	

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation:

- att regionala utvecklingsnämnden vid behov fattar beslut för att nå verksamhetsmässiga och ekonomiska mål, samt tydliggör de åtgärder som syftar att öka måluppfyllelse i samband med måluppföljning i delårsrapport.
- att regionala utvecklingsnämnden säkerställer ett internkontrollarbete enligt gällande direktiv.